

## Wat is framing?

Teksten zijn niet altijd zo onschuldig als ze eruit zien. Schrijvers of sprekers gebruiken soms bepaalde woorden waarmee ze, tussen de regels door, véél meer zeggen dan op het eerste gezicht lijkt.

Lees de volgende zinnen:

A 'Heb je dat meisje gezien?'

B 'Moet je dat wijf daar zien!'

De zinnen lijken hetzelfde. Toch klinkt de eerste zin heel wat aardiger dan de tweede. Met 'dat wijf daar' is iets aan de hand. Wat weten we niet, maar de spreker spreekt op slechte manier over haar.

### Framing

Dit noemen we 'framing'. Iemand die framing gebruikt, kiest **woorden waaraan bepaalde veronderstellingen, emoties of beelden kleven**. Zo betekenen de woorden vluchteling, vreemdeling, asielzoeker, ontheemde en 'gelukszoeker' grofweg hetzelfde, maar ze hebben elk een andere gevoelswaarde.

Framing is een denkfout in onze hersenen: een *cognitieve bias*. Jij denkt dat je informatie objectief kunt beoordelen. Maar dat is niet zo. Jij wordt (onbewust) beïnvloed.

Een ander voorbeeld is de Amerikaanse anti-abortusbeweging die zich 'pro life' noemt. Want het klinkt positiever als je ergens vóór bent. En het laat zien dat de voorstanders van abortus dus anti life zijn.

'Go green', is een ander voorbeeld. Met deze leus wordt gesuggereerd dat het product 'gezond' is of 'natuurlijk', en dus minder/geen schade aanbrengt aan het milieu. Zo kunnen simpel twee woorden je iets laten denken, zonder het te bewijzen.

### Positief of negatief framen

Een frame kan positief zijn, of negatief.

#### Voorbeeld 1: Weidemelk

Bekijk onderstaande uitspraken eens over Weidemelkkoeien. Inhoudelijk zijn de uitspraken hetzelfde. De impact is verschillend.

- **Positief frame**

Weidemelkkoeien mogen 120 dagen per jaar naar buiten.

- **Negatief frame**

Weidemelkkoeien moeten 245 dagen de hele dag in de stal blijven.



## Voorbeeld 2: Dierenbescherming



Welk vlees eet je liever? De labels betekenen inhoudelijk weer hetzelfde.

- **Positief frame**

1 groene ster beter leven

- **Negatief frame**

2 rode sterren slechter leven.

Opvallen: er bestaat geen label met 3 'lege' sterren. Er bestaat wel een label met 3 volle sterren. Ook dat is een framing-keuze.

## Voorbeeld 3: Chocomel

Wat klinkt gezonder? De positieve (abstracte) framing waarbij de informatie in een moeilijk scheikundig tabelletje wordt gezegd? Of de negatieve weergave in suikerklontjes? Wederom: inhoudelijk wordt hetzelfde gezegd.

- **Positief / Abstract frame**

11,8 gram suiker per 100 ml

- **Negatief / Concreet frame**

30 suikerklontjes in een pak Chocomel



Framen is dus een manier van manipuleren. Een slimme manier om mensen meer te vertellen dan je zegt met woorden. Framen komt veel voor in betogen, reclameteksten/marketing en in de politiek.

Voorbeelden:

- Een **schoonmaakmiddel** kiest als marketing-frame voor de term 'allesreiniger'. Want die laatste reinigt alles. Of juist voor 'vlekkenverwijderaar'.
- Een **automerk** heeft het niet over 'een hele goede auto' maar, afhankelijk van het merk, over 'de veiligste rit', 'rijden in luxe' of een 'offroad experience'. Dat sluit aan bij de waarden van de consument.
- Een **voedselmerk** kan het hebben over 85% vetvrije yoghurt of yoghurt met 15% vet. De weergave van de tekst, beïnvloedt de lezer.